

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آشنایی با قوانین و مقررات ورزش فوتبال

نام مدرس و گردآورنده:

محسن یوسفی خواه

تاریخچه ورزش فوتبال:

فوتبال یک ورزش تیمی و محبوب‌ترین بازی در بیشتر کشورهای جهان است، که توسط دو تیم یازده نفره متشکل از بازیکنان فوتبال با یک توپ فوتبال بر روی چمن طبیعی یا مصنوعی با هدف گل‌زدن انجام می‌گیرد. یازده بازیکن هر تیم شامل چند مهاجم، هافبک، مدافع و یک دروازه‌بان می‌شوند که توسط سرمربی در زمین چیده می‌شوند و مانند یک سیستم عمل می‌کنند که سیستم فوتبال نامیده می‌شود. امروزه بیش از ۲۵۰ میلیون فوتبالیست در بیش از ۲۰۰ کشور وجود دارند.

قدمت فوتبال به چندین سده پیش از میلاد و به چین بازمی‌گردد که به تدریج در یونان و روم نیز رواج یافت. فوتبال مدرن امروزی نیز در سال ۱۸۶۶ در مدارس انگلستان شکل‌گرفت و به تدریج گستره پراکندگی آن همه جهان را زیر پوشش خود قرارداد. با شکل‌گیری سازمان فیفا در سال ۱۹۰۴ و ایجاد رقابت جام جهانی فوتبال، این ورزش بسیار گسترده‌تر شد.

همه چیز درباره ی ورزش فوتبال:

طول زمین فوتبال ۹۰ تا ۱۲۰ متر و عرض آن ۴۵ تا ۹۰ متر است. فوتبال در دونیمه ۲۰ تا ۴۵ دقیقه‌ای انجام می‌گیرد و در بازی‌های حذفی و رفت و برگشتی گاهی اوقات، وقت‌های اضافه و پنالتی نیز به آن افزوده می‌گردد. فوتبال ضوابطی دارد که قوانین فوتبال نامیده می‌شوند و نمی‌توان بر خلاف آن‌ها عمل کرد. سازمان فیفا علاوه بر فوتبال، نهاد رسمی ورزش‌های فوتسال و فوتبال ساحلی نیز می‌باشد و کنفدراسیون‌های قاره‌ای یوفا، ای‌اف‌سی، سی‌ای‌اف، کونکاکاف، کونمبول و اُف‌سی از زیرشاخه‌های فیفا هستند.

جام جهانی فوتبال از بزرگ‌ترین رویدادهای ورزشی جهان است که هر چهارسال یکبار در یکی از کشورهای جهان روی می‌دهد. علاوه بر این، مسابقات بین‌المللی دیگری مانند بازی‌های المپیک تابستانی، جام کنفدراسیون‌ها، جام باشگاه‌های جهان، جام ملت‌های اروپا و لیگ قهرمانان اروپا نیز رایج است. لیگ‌های متعددی از جمله لا لیگا و لیگ برتر انگلستان در کشورهای مختلف به وجود آمده‌اند که نوعی مسابقات داخلی محسوب می‌شوند. فوتبال بانوان نیز از اواخر سده ۲۰ نوزدهم میلادی به راه افتاد. فیفا ادعا می‌کند که وظیفه ۱ محافظت بازیکنان از زورافزایی را به خوبی انجام می‌دهد و فوتبال، از زورافزایی پاک است. در سال ۲۰۰۴، فیفا یک منشور اخلاقی برای اجرای بازی‌های جوانمردانه به تصویب رساند. اما در سال ۲۰۰۶، این منشور بازنگری شد و منجر به تشکیل نهاد قضایی سوم فیفا شد.

تعاریف در ورزش فوتبال:

مسابقه فوتبال: به بازی که در آن بازی فوتبال انجام می‌گیرد، مسابقه فوتبال می‌گویند.

زمین فوتبال: به زمینی که بازی فوتبال در آن انجام می‌گیرد، زمین فوتبال می‌گویند که در شرایط استاندارد می‌بایست پوشیده از چمن طبیعی یا مصنوعی باشد و شامل مناطقی از جمله محوطه جریمه است. فوتبال بر روی زمین‌های خاکی کوچک‌ها و خیابان‌ها نیز انجام می‌گیرد و آن‌ها نیز زمین فوتبال به شمار می‌روند.

تیم فوتبال: به مجموعه‌ای از بازیکنان فوتبال گفته می‌شود که در یک مسابقه با هم متحد و هم‌هدف هستند.

مربی فوتبال: فردی که فوتبال نقش تربیت و سازماندهی بازیکنان تیم (از نظر جسمی و روحی) جهت کامیابی در مسابقات را بر عهده دارد. در فوتبال امروزی هر تیم چندین مربی دارد که وظایف به صورت تفکیک‌شده بین آن‌ها تقسیم می‌شود. سرگروه مربیان تیم، سرمربی نامیده می‌شود.

سیستم فوتبال: سیستم یا آرایش تیمی، نشان‌دهنده طرز چیرمان بازیکنان یک تیم در زمین است. آرایش هر تیمی متناسب با رویکرد دفاعی یا تهاجمی آن تیم، توانایی بازیکنان و عوامل دیگر است.

تعاریف در ورزش فوتبال:

کاپیتان: کاپیتان یکی از بازیکنان است که وظیفه رهبری تیم در زمین بازی را بر عهده دارد و با بستن بازوبند به بازوی چپش، از دیگر بازیکنان متمایز می‌شود.

دروازه‌بان: دروازه‌بان هر تیم وظیفه جلوگیری از ورود توپ به دروازه خودی را بر عهده دارد و لباس وی از سایر بازیکنان تیم متمایز است. وی تنها بازیکن تیم است که اجازه دارد توپ را (در محدوده مشخص) با دست لمس نماید.

مدافع: به بازیکنی گفته می‌شود که محل جای‌گیری او در زمین خودی است و میان دروازه‌بان خودی و مهاجم حریف قرار می‌گیرد و وظیفه اصلی وی مقابله با حمله تیم حریف است. مدافعان خود به انواع مدافع مرکزی، مدافع کناری، سویپر، مدافع جلو و مدافع آزاد (لیبرو) دسته‌بندی می‌شوند.

هافبک: به بازیکنی گفته می‌شود که معمولاً در میانه زمین بازی می‌کند و به زیر مجموعه‌هایی از جمله هافبک هجومی، هافبک دفاعی، هافبک میانی و هافبک کناری تقسیم می‌شود. وظایف اصلی هافبک، رساندن توپ به مهاجمان برای گل‌زنی و کمک به مدافعان برای جلوگیری از گل‌خوردن است.

آوانتاز: قانونی است که به داور اجازه می‌دهد در مواردی که خطایی را روی بازیکنی تشخیص داده‌است، اگر تشخیص دهد که در جریان ماندن بازی به نفع بازیکن هدف خطا است، اعلام خطا نکند و بازی را ادامه دهد.

مهاجم: به بازیکنی گفته می‌شود که در خط جلو بازی می‌کند و نزدیک‌ترین بازیکن هر تیم به دروازه حریف است. وظیفه اصلی مهاجم گلزنی است. مهاجم زیر مجموعه‌های مختلفی مانند مهاجم نوک، مهاجم کنار و مهاجم کاذب دارد.

بازیکن ذخیره: بازیکن فوتبالی است که بر روی نیمکت می‌نشیند و در مسابقات استاندارد، حداکثر ۳ بازیکن ذخیره می‌توانند جایگزین بازیکنان اصلی شوند.

هت‌تریک: اگر یک بازیکن در یک مسابقه سه بار یا بیشتر گلزنی کند؛ می‌گویند او هت‌تریک کرده است.

کلین شیت (دروازه بسته): هنگامی که یک تیم در یک مسابقه هیچ توپی وارد دروازه‌اش نشود؛ می‌گویند آن تیم (یا دروازه‌بان آن تیم) کلین شیت (دروازه بسته) انجام داده است.

دیواره دفاعی: یک ردیف از بازیکنان فوتبال است که شانه به شانه یکدیگر می‌ایستند و تلاش می‌کنند جلوی شوت بازیکنان حریف به دروازه خودی را در زمان نواخت ضربه ایستگاهی مستقیم بگیرند. این ردیف انسانی می‌بایست حداقل ۱۰ یارد از توپ کاشته‌شده فاصله داشته باشد.

قواعد بازی فوتبال:

فوتبال قواعدی دارد که قوانین فوتبال نامیده می‌شوند و بازی براساس آن‌ها انجام می‌گیرد. توپ فوتبال وسیله‌ای است که بازی با آن انجام می‌گیرد و دور آن ۷۱ سانتی‌متر است. در زمین فوتبال، دو تیم که هر کدام از یازده بازیکن (شامل مهاجم، هافبک، مدافع و یک دروازه‌بان) تشکیل شده، به رقابت با یکدیگر می‌پردازند و آرمان هر تیم وارد کردن توپ به دروازه حریف یا اصطلاحاً گل زدن است. هر تیمی که در پایان بازی گل بیشتری به ثمر رسانده‌باشد، برنده بازی است و تیم مقابل بازنده است؛ اگر هر دو تیم به تعداد مساوی گل به ثمر برسانند، با هم مساوی یا تساوی کرده‌اند. هر تیم یک کاپیتان دارد که تیم را رهبری می‌کند.

هیچ بازیکنی در زمین به جز دروازه‌بان حق دست‌زدن و زدن بازو به توپ را ندارد و پرتاب توپ توسط دروازه‌بان، یک نوع آغاز مجدد بازی است. بازیکنان معمولاً با پای خود توپ را در زمین جابه‌جا می‌کنند و گاهی اوقات از دیگر بخش‌های بدن (به‌ویژه سر) نیز برای جابه‌جا کردن توپ استفاده می‌کنند. بازیکنان تنها از دست‌ها و بازوهای خود نمی‌توانند استفاده کنند. همه بازیکنان توپ را در هر جهت و در سراسر زمین جابه‌جا می‌کنند، اما نمی‌توان توپ را در موقعیت آفساید دریافت کرد.

بازیکنان با روش‌های کنترل توپ از جمله دریپلینگ (دریبل کردن)، پاس دادن توپ به هم‌تیمی، شوت زدن که معمولاً با عکس‌العمل دروازه‌بان روبه‌رو می‌شود، برای خود فرصت گل‌زنی ایجاد می‌کنند. بازیکنان برای جلوگیری از پیشروی فوتبالیست‌های رقیب، اعمالی چون بریدن پاس‌ها، تکل زدن و برخورد فیزیکی با بازیکنان تیم مقابل را انجام می‌دهند. فوتبال به‌طور کلی یک بازی روان است و تنها هنگامی که توپ از زمین بازی بیرون‌برود و یا داور خطای بازیکنی را گرفته‌باشد، متوقف می‌شود. پس از توقف، بازی مجدداً آغاز می‌گردد.

در سطح حرفه‌ای، معمولاً تعداد زیادی گل به‌ثمر می‌رسد. برای نمونه، در فصل ۶۴-۱۹۶۳ لیگ برتر انگلستان به‌طور متوسط در هر بازی ۳٫۴۰ گل به‌ثمر رسید. قوانین بازی برای دروازه‌بان با ۱۰ بازیکن دیگر متفاوت است و تاکنون، تعداد زیادی نقش‌های تخصصی در زمین ایجاد شده‌است. از دیدگاه کلی‌تر، این ۱۰ بازیکن شامل سه‌دسته می‌شوند: مهاجمان، هافبک‌ها، مدافعان. گاهی اوقات بازیکنان پست‌های خود را در زمین با یک‌دیگر عوض می‌کنند که دروازه‌بان قابلیت انجام این کار را ندارد. برای نمونه، مدافع مرکزی می‌تواند جای خود را با هافبک چپ و راست عوض کند. این ۱۰ بازیکن ممکن است در هر پستی به‌جز دروازه‌بانی قرارگیرند. سبک بازی پست‌ها با یک‌دیگر فرق دارد؛ مهاجمان بیشتر سبک بازی هجومی دارند و برخلاف آن‌ها، مدافعان کمتر در اندیشه اجرای یک بازی هجومی و سرعت‌بخشیدن به بازی هستند. معمولاً هر بازیکن در پست تخصصی خود بازی می‌کند و کمتر در زمین جابه‌جا می‌شود و پست خود را در زمین تغییر می‌دهد. هر تیم دارای یک سیستم است و این سیستم و تاکتیک‌های تیم را معمولاً سرمربی شکل می‌دهد.

پیشینه بازی فوتبال:

فوتبال از آسیا ظهور کرد و در این قاره کهن آغاز گردید. شواهد تاریخی نشان می‌دهد که قدمت بازی فوتبال به سده دوم و سوم پیش از میلاد در چین بازمی‌گردد.

پرچم‌دار این ورزش دودمان هان بودند که به توپی چرمی پر شده از پر و مو لگد می‌زدند. دور این توپ‌ها حدود ۳۰-۴۰ سانتی‌متر بوده‌است. این بازی چینی «تسو چو» نام‌داشت و امپراتوری هان در دوران زمامداری خود، این بازی را در سراسر چین گسترش داد. نوع دیگری از این ورزش حدود ۶۰۰-۵۰۰ سال بعد در ژاپن آغاز گردید؛ اما هیچ مسابقه رقابتی میان ژاپن و دودمان هان صورت‌نگرفت. در آن زمان، بازیکنان در دایره‌ای نسبتاً کوچک می‌ایستادند و توپ را از یک‌دیگر عبور می‌دادند. «کمری» نام ژاپنی این بازی بود و در مقایسه با فوتبال امروزی بسیار متفاوت بود. سپس فوتبال در یونان و به شکل ورزش هارپاستوم در روم نیز رواج پیدا کرد. فوتبال در بازی‌های یونانیان و رومیان تغییرات عمده‌ای یافت؛ به‌طوری که دوتیم در یک میدان مستطیل‌شکل که خط میانی میدان نیز داشته‌است، بازی می‌کردند. مردمی که هارپاستوم بازی می‌کردند، اغلب مردم خشنی بودند، به توپ لگد می‌زدند تا آن را از خط دروازه عبور دهند یا به کس دیگری پاس بدهند که وی چنین عملی انجام دهد. تیم دیگر نیز قصد متوقف کردن روند تیم حریف و بازپس‌گیری توپ را به هر طریق ممکن انجام می‌داد! هیچ طول و عرض خاصی برای میدان بازی در نظر گرفته نمی‌شد؛ بازیکنان شماره‌ای نداشتند و کمبود قوانین احساس می‌شد.

درن‌ترین نسخه فوتبال در سده دوازدهم میلادی از انگلستان سرچشمه گرفته‌است. این بازی در انگلستان بسیار محبوب‌شد؛ اما پادشاهان هنری دوم و هنری چهارم انگلستان فوتبال را ممنوع کردند. آن‌ها معتقد بودند که محبوبیت فوتبال به محبوبیت ورزش‌های سنتی انگلستان مانند شمشیربازی و تیراندازی با کمان لطمه می‌زند.

پیشینه معاصر این بازی جهانی به بیش از ۱۰۰ سال پیش بازمی‌گردد؛ زمانی که این ورزش در انگلستان شکل گرفت و اتحادیه فوتبال انگلستان به وجود آمد و فوتبال به ورزشی رسمی تبدیل شد. فوتبال به سبک امروزی، در اوایل سال ۱۸۰۰ میلادی در هفت مدرسه عمومی انگلستان آغاز گردید. شش مدرسه تقریباً همان فوتبال به سبک قدیمی را اجرا می‌کردند؛ اما مدرسه راگی انگلستان که در سال ۱۵۶۷ تأسیس شده بود، نسخه‌ای متفاوت از فوتبال را ارائه داد. مدارس دیگر نیز قوانینی را ساخته و در پایان، بازی فوتبال مدرن را بنیان‌گذاری کردند. در این سال اندازه و وزن توپها نیز استاندارد شد. در نخستین بازی ۹۰ دقیقه‌ای فوتبال، دو تیم لندن و شفیلد در سال ۱۸۶۶ به رقابت با یکدیگر پرداختند.

پس از آن انگلستان شروع به گسترش فوتبال کرد و آن را از مرز اروپا نیز گذراند. برای نخستین بار در سال ۱۸۶۷ فوتبال در آرژانتین، به عنوان یک کشور غیراروپایی راه یافت. ملوانان، بازرگانان و سربازان بریتانیایی به سرعت فوتبال را به نقاط مختلف جهان مانند ایتالیا، اتریش، آلمان، آرژانتین، اروگوئه و برزیل بردند. اگرچه در زمان‌های قدیم تنها مردان فوتبال بازی می‌کردند؛ اما در اواخر سده نوزدهم، بانوان هم به انجام فوتبال پرداختند. در طول جنگ جهانی اول که مردان در مشاغل خود بودند، بانوان فوتبال بازی می‌کردند. در حدود سال ۱۸۷۵، پادشاه ادوارد سوم انگلستان فوتبال را به دلیل خشونت، غیرقانونی دانست و اعلام کرد که اگر کسی فوتبال بازی کند، به زندان خواهد افتاد.

فوتبال برای نخستین بار به بازی‌های المپیک تابستانی ۱۹۰۰ پاریس، فرانسه راه یافت. در

ابتداء قرار بود که چهار بازی در این جام میان تیم ملی فوتبال فرانسه با سوئیس، بلژیک، آلمان و انگلستان صورت گیرد. اما آلمان و سوئیس به پاریس نیامدند. بازی‌ها کاملاً بدون برنامه بود و سرانجام، تیم ملی فوتبال انگلستان قهرمان جام شد.

فدراسیون بین‌المللی فوتبال (فیفا) در تاریخ ۲۱ مه ۱۹۰۴ در پاریس، فرانسه بنیان‌گذاری شد. کامیابی‌های ورزش فوتبال در بازی‌های المپیک تابستانی سبب شد که مقامات فیفا به فکر تشکیل مسابقات جهانی بیافتند. ایده برگزاری مسابقات جام جهانی فوتبال را ژول ریمه، رئیس وقت فیفا ارائه داد و این سازمان در کنگره‌ای در ۲۸ مه ۱۹۲۸ در آمستردام با برگزاری مسابقات جام جهانی موافقت کرد. از همان آغاز، اروگوئه که قهرمان مسابقات فوتبال بازی‌های المپیک تابستانی ۱۹۲۴ و ۱۹۲۸ شده بود، پیشتاز جام جهانی شد و میزبانی جام جهانی فوتبال ۱۹۳۰ را برعهده گرفت و قهرمان این جام نیز شد.

باشگاه فوتبال شفیلد نخستین باشگاه فوتبال است و قدمتی ۱۵۲ ساله دارد و در سال ۱۸۵۷ در شهر شفیلد که در انقلاب صنعتی، عمده مرکز تولید فولاد بود، بنیان‌گذاری شد. لیگ قهرمانان اروپا یکی از معتبرترین جام‌های باشگاهی فوتبال است که قدمت آن به سال ۱۹۵۵ باز می‌گردد. باشگاه فوتبال رئال مادرید در پنج دوره نخست این مسابقات به قهرمانی رسید. جام باشگاه‌های جهان یکی از معتبرترین مسابقات بین‌المللی فیفا است که در سال ۲۰۰۰ بنیان‌گذاری شد و در نخستین و واپسین دوره (سال ۲۰۱۲) آن، باشگاه فوتبال کوریتیبانس از برزیل به مقام قهرمانی رسیده است. امروزه ۲۰۷ کشور دارای تیم ملی فوتبال هستند.

قوانین بازی فوتبال:

کارت زرد که داور به منظور اخطار به بازیکنان می‌دهد، به بازیکنی داده می‌شود که خطای نسبتاً بزرگی روی بازیکن حریف انجام دهد یا مرتباً قوانین بازی را رعایت نکند.

کارت قرمز که داور به منظور اخراج به بازیکنانی می‌دهد که خطای بسیار بزرگی انجام داده باشد.

یک بازی شامل دوتیم است که هرکدام ۱۱ بازیکن درون زمین دارند که یکی از آنها دروازه‌بان است. اگر تعداد بازیکنان یک تیم درون زمین کمتر از ۷ نفر باشد، یا بیش از چهار بازیکن از یک تیم کارت قرمز بگیرند، بازی لغو می‌شود. در مسابقات رسمی، حداکثر سه بازیکن می‌توانند جایگزین سه بازیکن درون زمین بشوند. در همه مسابقات، باید نام بازیکن جایگزین به داور داده‌شود. هریک از بازیکنان در طول بازی می‌توانند جایگزین دروازه‌بان شوند. اگر بازیکنی بدون اجازه داور جایگزین بازیکنی دیگر شود، بازی توسط داور متوقف می‌شود. بنابراین تا هنگامی که بازی در جریان است، بازیکنی نمی‌تواند جایگزین بازیکن دیگر شود و باید بازی متوقف‌شود تا تعویض انجام‌گیرد.

بازیکنان حق استفاده از وسایل خطرناک مانند جواهرات را ندارند. برخی از تجهیزات پایه بازیکنان که داشتن آنها اجباری است، عبارتند از: یک پیراهن بدون آستین که می‌توان از زیر آن پیراهنی آستین‌دار پوشید؛ به شرطی که رنگ پیراهن آستین‌دار هم‌رنگ پیراهن بدون آستین‌باشد. یک شورت ورزشی که اگر از زیرش شورتی دیگر پوشیده‌شود، باید هم‌رنگ شورت اصلی باشد. یک جوراب کش‌باف ساق‌دار که ظاهراً ساق بلندی هم دارد و کفش. بازیکن علاوه بر تجهیزات پایه، باید ساق‌بند داشته‌باشد که کاملاً توسط جوراب ورزشی پوشیده‌شده‌است و از لاستیک، پلاستیک و یا مواد مشابه آنها ساخته‌شده‌است.

بازیکنان هر دو تیم و داوران باید لباس‌هایی را بپوشند که تیم‌ها و داوران را از یکدیگر متمایز و کند.

علاوه بر این، دروازه‌بانان نیز باید لباس‌هایی بپوشند که آن‌ها را از هم‌تیمی‌هایشان و داوران متمایز و جدا کنند. بازیکنان نمی‌توانند هیچ‌گونه شعار و تبلیغات سیاسی و مذهبی و شخصی را روی تجهیزات پایه خود آشکار کنند. همچنین بازیکنان باید هرگونه شعار و تبلیغات سیاسی و مذهبی را از روی لباس زیرین پیراهن ورزشی خود از بین ببرند. آشکار کردن شعارها و تبلیغات سیاسی و مذهبی و شخصی توسط فیفا تحریم شده است.

هر بازی توسط داور مقتدر که توانایی اجرای همه اعمال داور در زمین را داشته باشد، اداره می‌شود. داوران تنها در صورت مشورت با کمک‌داوران یا داور چهارم (به شرط این که بازی مجدداً آغاز نشده باشد)، نظر خود را تغییر می‌دهند و یا بازی را فسخ می‌کنند. در زمین دو کمک‌داور وجود دارد که صلاحیت اعتراض به تصمیمات نادرست داور وسط را برعهده دارند. آن‌ها برای کنترل درست بازی معمولاً حدود ۹۰۱۵ متر (۱۰ یارد) از خط عرضی زمین فاصله دارند. داور چهارم نیز یکی دیگر از مقامات داور است که بیرون زمین قرارداد و مسئولیت‌هایی هم‌چون هماهنگی تعویض بازیکن‌های تیم‌ها را برعهده دارد. در صورتی که یکی از کمک‌داوران توانایی ادامهٔ کمک‌داوری بازی را نداشته باشد، داور چهارم جایگزین او می‌شود. در مسابقات جام ملت‌های اروپا ۲۰۱۲، دو داور به‌طور آزمایشی روی خط دروازه‌ها ایستادند و کمک‌داوران را در تصمیم‌گیری به‌ویژه تصمیم‌گیری‌های منطقهٔ پنالتی کمک کردند. چندی پیش، فیفا به فدراسیون‌های عضو خود اعلام کرد که آن‌ها می‌توانند در صورت داشتن فناوری لازم، از فناوری گل-لاین استفاده کنند و این فناوری در جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ و از فصل ۲۰۱۳-۲۰۱۴ در لیگ برتر انگلستان مورد استفاده قرار خواهد گرفت. فناوری گل-لاین روشی است که اعلام می‌کند آیا توپ از خط دروازه رد شده است یا خیر و دستیار الکترونیکی داور محسوب می‌شود. امکان دارد که در اثر سرعت بسیار توپ، داور درست نبیند که آیا توپ از خط دروازه گذشته است یا خیر و دچار اشتباه شود و این فناوری گذاشتن یا نگذاشتن توپ از خط دروازه را از طریق ساعت داور، به او اعلام می‌کند.

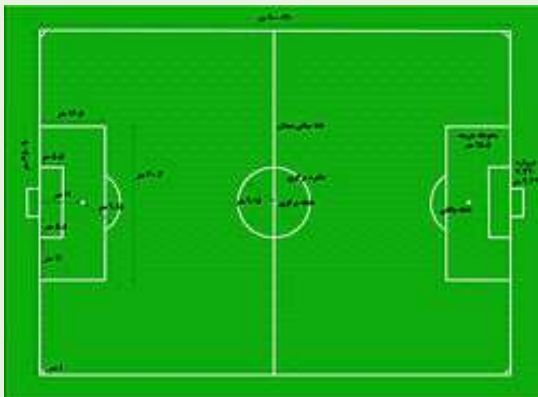

زمین استاندارد بازی:

زمین بازی فوتبال باید مستطیل شکل با سطحی از جنس چمن باشد. باتوجه به این که قوانین فوتبال در انگلستان شکل گرفته است، اندازه زمین فوتبال براساس دستگاه امپراتوری بیان می‌شوند و در این اندازه‌گیری، از دستگاه متریک استفاده نمی‌شود. استفاده از واحدهای اندازه‌گیری دیگر، به شکل سنتی در خارج از بریتانیا نیز مرسوم است.

طبق ابعاد میدان زمین که توسط هیئت بین‌المللی فوتبال نوشته شده است، طول زمین باید ۹۰ تا ۱۲۰ متر (۱۰۰ تا ۱۵۰ یارد) و عرض آن ۴۵ تا ۹۰ متر (۵۰ تا ۱۰۰ یارد) باشد. خط میانی زمین که به اندازه عرض زمین است، مناطق حمله و دفاع دوتیم را جدا می‌کند و شعاع دایره میانی میدان ۹٫۱۵ متر (۱۰ یارد) است. زمین از دو سمت به محوطه جریمه مستطیل شکل امتداد می‌یابد و این محوطه جریمه ۱۵٫۵ متر (۱۸ یارد) از خط دروازه فاصله دارد. محوطه کوچک مستطیل شکل درون محوطه جریمه که منطقه گل‌زنی نامیده می‌شود، ۵٫۵ متر (۶ یارد) از خط دروازه فاصله دارد.

فاصله نقطه پنالتی تا خط دروازه ۱۱ متر (۱۲ یارد) است. دور نقطه کرنر یک‌چهارم دایره‌ای وجود دارد که شعاع آن ۱ متر (۱ یارد) است. فاصله میان دو تیرک دروازه ۷٫۳۲ متر (۸ یارد) و فاصله میان سر تا ته آن نیز ۲٫۴۴ متر (۲٫۷۵ یارد) است. طول محوطه جریمه ۴۰ متر (۴۴ یارد) است.

مدت زمان، گل زده و سیستم:

بازی فوتبال در دونیمه ۴۵ دقیقه‌ای اجرا می‌شود و ممکن است که با موافقت دوتیم و داور، مدت زمان آن کاهش یابد. هرگونه تغییر مدت بازی باید پیش از آغاز بازی میان داور و دوتیم هماهنگ شود. (برای نمونه، به دلیل نبود نور کافی هر نیمه به ۴۰ دقیقه تغییر زمان می‌دهد.) میان دونیمه بازی وقت استراحتی به مدت ۱۵ دقیقه تعیین شده است و مدت زمان آن فقط با موافقت داور تغییر می‌کند. وقت‌های اضافه پس از دونیمه به منظور اجرا کردن وقت‌های تلف‌شده‌ای است که در اعمالی مانند تعویض بازیکنان، بررسی آسیب‌دیدگی بازیکنان، بیرون‌آوردن بازیکنان آسیب‌دیده از زمین، اتلاف وقت و یا هر دلیل دیگری تلف‌شده است. تعیین چند دقیقه وقت تلف‌شده در هر بازی به‌عهده داور وسط است. هرچه قدر وقت برای زدن یک ضربه پنالتی تلف‌شود، داور آن را در وقت‌های اضافه پایان هر نیمه در نظر خواهد گرفت.

در صورتی که در مسابقات حذفی تیم برنده در طول در ۹۰ دقیقه و وقت‌های اضافه مشخص نشود، باید از ضربات پنالتی استفاده کرد. پنج بازیکن دلخواه می‌توانند برای هرتیم یک پنالتی بزنند. اگر برنده در پنج پنالتی نخست نیز مشخص نشود، ضربات پنالتی وارد مرحله مرگ ناگهانی می‌شود که هرتیم یک پنالتی می‌زند و به این معنی است که اگر یک تیم پنالتی را تبدیل به گل کرد و تیم دیگر موفق به انجام این کار نشد، تیم گل‌زن برنده بازی می‌شود.

قانون گل زده در خانه حریف یکی از قوانین رسمی مسابقات رفت و برگشت اینطور است که در صورت برابر بودن تفاضل گل دوتیم در دوبازی، تیمی که در خانه حریف گل بیشتری زده باشد، برنده مجموع دو بازی است و به مرحله بعدی راه پیدا می‌کند. این قانون توسط یوفا طراحی شد و برای نخستین بار در جام در جام اروپا ۱۹۶۶-۱۹۹۵ استفاده شد و در سال ۱۹۶۸-۱۹۶۷ نیز به لیگ قهرمانان اروپا راه یافت. پس از این، در مسابقات دیگر این قاره نیز به تصویب رسید.

گل طلایی در فوتبال به گلی اطلاق می‌گردد که اگر در وقت‌های اضافه ۱۵ دقیقه‌ای به‌ثمر رسانده‌شود، تیم گل‌زن برنده بازی می‌شود و بازی به‌پایان می‌رسد. گل طلایی را در گذشته‌های نه‌چندان دور مرگ ناگهانی می‌نامیدند؛ این اصطلاح برای نخستین بار در سال ۱۹۹۲ برداشته‌شد و اصطلاح گل طلایی بر آن نهاده‌شد. گل طلایی در سال ۱۹۹۳ توسط فیفا معرفی‌شد که در آن زمان‌ها عنصری کلیدی در تعیین برنده در مسابقات حذفی محسوب می‌شد. نخستین گل طلایی در مسابقه میان استرالیا و اروگوئه در یک‌چهارم نهایی جام جهانی فوتبال زیر ۲۰ سال به‌ثمر رسید. در پی طوفان شکایات و گله‌ها از این قانون، یوفا گل‌نقره‌ای را در سال ۲۰۰۲ معرفی‌کرد و این قانون جایگزین گل طلایی شد. گل‌نقره‌ای یکی از روش‌های تعیین برنده در مسابقات حذفی به‌شمار می‌رفت. اگر در طول ۹۰ دقیقه دوتیم به‌تساوی برسند و تیمی در یکی از وقت‌های اضافه ۱۵ دقیقه‌ای گلی به‌ثمر برساند و آن نیمه وقت اضافه به‌پایان برسد، تیم گل‌زن برنده بازی است. گل‌نقره‌ای قانونی اجباری بوده‌است. نخستین گل‌نقره‌ای در جام یوفا ۲۰۰۳ به‌ثمر رسیده‌است. هم‌چنین در جام ملت‌های اروپا ۲۰۰۴ مورد استفاده قرار گرفت؛ به‌طوری که یونان با به‌ثمر رساندن گل‌نقره‌ای مقابل جمهوری چک، به مسابقه پایانی راه‌یافت. این قانون نیز توسط هیئت بین‌المللی فوتبال برداشته‌شد.

به تاکتیک‌هایی که سرمربی برای بازی تیم در نظر می‌گیرد و بازیکنان مطابق این تاکتیک‌ها در زمین چیده می‌شوند، سیستم فوتبال می‌گویند که به‌نوعی همان ساختار تیم است. دروازه‌بان یک پست ثابت است و در سیستم جایی ندارد و ده بازیکن دیگر در این سیستم در زمین چیده می‌شوند. از جمله این سیستم‌ها می‌توان به ۴-۴-۲، ۴-۴-۱-۱، ۴-۵-۱، ۴-۳-۳ و ۵-۳-۲ اشاره نمود. سیستم ۴-۴-۲ یکی از رایج‌ترین سیستم‌های فوتبال است که در انگلستان بسیار کاربرد دارد و از ۴ مدافع، ۴ هافبک و ۲ مهاجم تشکیل شده است. سیستم ۴-۴-۱-۱ چنان چه از نامش پیداست، گنج‌کننده نیست. در این سیستم، چهار مدافع و چهار هافبک بازی می‌کنند و مهاجم دوم پشت مهاجم اصلی قرار دارد. سیستم ۴-۵-۱ را به‌طور سنتی تیم‌های اروپایی در لیگ‌های برتر خودشان به‌کار می‌گیرند. این سیستم از چهار مدافع، پنج هافبک و یک مهاجم تشکیل شده است. سیستم ۴-۳-۳ یک سیستم کاملاً هجومی است. این سیستم از چهار مدافع، سه هافبک و سه مهاجم تشکیل می‌شود و علاوه بر حمله‌کردن با سه مهاجم، خط هافبکی قوی و نیرومند را دارا می‌باشد. سیستم ۵-۳-۲ نیز تا چند سال پیش به یک سیستم محبوب تبدیل شده و به‌خوبی امکان جابه‌جایی مهاجمان و مدافعان را فراهم می‌کند. این سیستم همان‌طور که از نامش پیداست، از پنج مدافع، سه هافبک و دو مهاجم تشکیل شده است. یکی از سیستم‌های نوین فوتبال ۴-۱-۴-۱ است که ساختاری مانند ۴-۳-۳ دارد، با این تفاوت که هافبک‌ها و مهاجمان چپ و راست تقریباً روی یک خط بازی می‌کنند و مهاجم نوک از دیگر مهاجمان جلوتر بازی می‌کند. از دیگر سیستم‌های محبوب فوتبال، ۳-۵-۲ است که شامل سه مدافع، پنج هافبک و دو مهاجم می‌شود.

نمایی از سیستم ۲-۴-۴ در زمین فوتبال:

قوانین هفده‌گانه فیفا :

فیفا قوانینی در درون و بیرون از زمین فوتبال وضع کرده است. این قوانین در ۳ مارس ۲۰۱۲ تغییر کرد و در ۱ ژوئن ۲۰۱۲ به اجرا درآمد. در زیر به‌طور مختصر به شرح آن‌ها می‌پردازیم:

زمین بازی:

بازی باید روی چمن طبیعی یا مصنوعی به رنگ سبز انجام‌گیرد. از چمن مصنوعی در بازی‌های جام کنفدراسیون‌ها و یا مسابقات بین‌المللی باشگاهی استفاده می‌شود. زمین‌ها باید حداقل کیفیت بین‌المللی تعیین‌شده توسط فیفا را داشته‌باشد.

توپ:

توپ بازی باید از چرم یا مواد مناسب دیگر ساخته شده‌باشد و محیط آن بیش از ۷۰ سانتی‌متر یا کم‌تر از ۶۸ سانتی‌متر نباشد.

تعداد بازیکنان:

هر تیم در هر بازی باید ۱۱ بازیکن درون زمین داشته‌باشد که یکی از آن‌ها دروازه‌بان است. تیمی که افراد درون زمینش کم‌تر از ۷ بازیکن باشد، حق ادامه بازی را ندارد.

تجهيزات بازیکنان:

بازیکن حق استفاده یا پوشیدن هرگونه چیز خطرناکی مانند جواهرات را ندارد.

داور:

هربازی توسط یک داور که اقتدار کامل بر اجرای قوانین بازی را داشته باشد، کنترل می شود.

کمک‌داوران:

دو کمک‌داور در زمین وجود دارند که می‌توانند در این موارد به تصمیم‌داور اعتراض‌کنند:

- ۱- هنگامی که تمام توپ میدان بازی را ترک‌کند.
- ۲- هنگامی که کرنر، گل و پرتاب انجام می‌گیرد.
- ۳- هنگامی که ممکن است یک بازیکن در شرایط آفساید باشد.
- ۴- زمانی که تیمی درخواست تعویض‌کند.
- ۵- هنگامی که از دیدگاه‌داور، سوءرفتار و یا هر حادثه دیگری رخ‌دهد.
- ۶- هنگامی که خطایی انجام می‌گیرد، کمک‌داور می‌تواند مسئله را بهتر برای‌داور توضیح‌دهد.
- ۷- هنگامی که در ضربات پنالتی، پیش از این که بازیکن ضربه را بزند، دروازه‌بان پیش از خط دروازه جلوتر بیاید و توپ وارد دروازه‌شود، کمک‌داور اعتراض می‌کند.

مدت زمان بازی:

بازی فوتبال در دو نیمه ۴۵ دقیقه‌ای انجام می‌گیرد، مگر این‌که داور و دوتیم بر تغییر مدت زمان بازی توافق کرده‌باشند. هرگونه توافق برای تغییر مدت زمان بازی (برای مثال کاهش هر نیمه به ۴۰ دقیقه به دلیل نبود نور کافی) باید پیش از انجام بازی، صورت گرفته‌باشد.

آغاز مجدد بازی:

بازی در این موارد مجدداً آغاز می‌گردد: ۱- هنگام آغاز مسابقه ۲- پس از به‌ثمر رسیدن یک گل در طول بازی ۳- هنگام آغاز نیمه دوم ۴- هنگام آغاز هر دو نیمه وقت‌های اضافی.

توپ درون و بیرون از بازی:

هنگامی که تمام توپ از خط دروازه یا خط‌های طولی و عرضی زمین ردشود، بازی توسط داور متوقف می‌شود.

گل‌زدن:

هنگامی که تمام توپ از خط دروازه ردشود، به شرطی که پیش از آن خطایی صورت نگرفته‌باشد، این تیم گل به‌ثمر رسانده‌است.

آفساید:

بر اساس این قانون بازیکنی که در موقعیت آفساید قرار دارد حق مشارکت فعال در بازی را ندارد. بازیکنی در موقعیت آفساید است که در هنگام زدن ضربه توپ توسط هم‌تیمیش هم جلوتر از توپ و هم جلوتر از بازیکن ماقبل آخر تیم حریف به دروازه حریف نزدیکتر باشد.

خطا و سوءرفتار:

هنگامی که بازیکنی هریک از این خطاها را انجام دهد، خطا کرده است و ضربه آزاد به تیم حریف تعلق می‌گیرد: ۱- زدن ضربه یا لگد به بازیکن حریف ۲- خطای پشت پا زدن یا تلاش برای انجام خطای پشت پا زدن ۳- پرش بر روی بازیکن حریف ۴- حمله به حریف ۵- حملات یا اقدام به حملات به حریف ۶- هل دادن حریف ۷- تکل زدن بر روی حریف.

ضربات آزاد:

ضربات آزاد یا به شکل مستقیم یا غیرمستقیم اند.

ضربه پنالتی:

اگر بازیکن تیم خودی، بر روی بازیکن حریف که در محوطه جریمه‌شان است، خطا کند، خطای پنالتی صورت گرفته است. شانس گل زدن از ضربه پنالتی به شکل مستقیم، بسیار زیاد است. زمان تلف شده برای زدن یک پنالتی، در پایان هر نیمه یا وقت اضافه گرفته می‌شود.

پرتاب:

پرتاب یکی از روش‌های آغاز مجدد بازی است. هنگامی که توپ به بازیکنی برخورد کند و تمام توپ از خط طولی زمین بیرون برود، تیم حریف باید توپ را از محل بیرون رفتن آن روی خط، پرتاب کند. گل زدن با یک پرتاب ممنوع است.

ضربه گل:

گل زنی یکی دیگر از روش‌های آغاز مجدد بازی است. اگر توپ از خط دروازه رد شود و بازیکن دیگری به توپ برخورد کند، آن ضربه گل محسوب می‌شود. یک گل ممکن است تنها با زدن یک ضربه به ثمر برسد.

ضربه کرنر:

ضربه کرنر روشی دیگر برای آغاز مجدد بازی است. هنگامی که توپ به بازیکن خودی برخورد کند و از خط عرضی دروازه خودی رد شود، برای تیم حریف ضربه کرنر به دست می‌آید. یک گل ممکن است از راه ضربه کرنر به طور مستقیم به تیم حریف به ثمر رسانده شود.

انواع فوتبال:

بازی‌ها و ورزش‌های متفاوتی وجود دارند که از تبار فوتبال هستند و نوعی از فوتبال محسوب می‌شوند. از این بازی‌ها و ورزش‌ها می‌توان به **فوتبال پنج‌نفره**، **فوتسال**، **فوتبال ساحلی**، **فوتبال سالنی**، **فوتبال خیابانی**، **فوتبال آزاد** و **فوتبال پارالمپیک** (فوتبال معلولان) اشاره نمود.

فوتبال پنج‌نفره یکی از انواع فوتبال است که توسط کنفدراسیون بین‌المللی ورزشی نابینایان و با استفاده از قوانین فیفا اداره می‌شود. فوتسال یکی از ورزش‌های مهم درون سالنی فوتبال است و منشأ شکل‌گیری آن به سال ۱۹۳۰ در کشور اروگوئه بازمی‌گردد. فیفا ورزش فوتبال ساحلی را با استفاده از مسابقات، دوره‌های آموزشی و دیگر اقدامات پیشرو به‌منظور تشویق مردم در سراسر جهان ترویج و سازمان‌دهی کرده‌است. فوتبال سالنی نیز نوعی فوتبال است که دو تیم شش‌نفره بر روی چمن مصنوعی هاکی اجرا می‌کنند. فوتبال آزاد یک نوع فوتبال هنری و خلاقانه‌است که برای انجام آن فقط به یک توپ نیاز است.

فوتبال پارالمپیک نیز نوعی فوتبال است که مخصوص معلولان است و توسط فدراسیون بین‌المللی ورزشی معلولان طبق قوانین فیفا اداره می‌شود. فوتبال پارالمپیک برای معلولانی که ناتوانی جسمی دارند و نمی‌توانند مانند بازیکنان فوتبال عادی فوتبال بازی‌کنند، درست شده‌است. فوتبال هفت‌نفره از انواع دیگر فوتبال است که با استفاده از قوانین فیفا انجام می‌گیرد و در بازی‌های پارالمپیک نیز انجام می‌شود.

فوتبال دستی یکی از بازی‌ها و ورزش‌های مربوط به فوتبال است که میان دو یا چند نفر انجام می‌گیرد و دارای ۸ میله افقی (۴ میله برای هر بازیکن) است. آدمک‌هایی به میله‌ها وصل شده‌اند که با حرکت طولی میله‌ها، آن‌ها به توپ ضربه می‌زنند و گل‌زنی می‌کنند.

راگبی یکی از انواع فوتبال است که هر تیم ۱۵ بازیکن (در اتحادیه راگبی) یا ۱۳ بازیکن (در لیگ راگبی) در زمین دارد و با توپی بیضی‌شکل (تخم‌مرغی‌شکل) انجام می‌شود. هر دو اتحادیه و لیگ راگبی از سبک فوتبال ریشه گرفته شده و در مدرسه راگبی انگلستان بازی می‌شده‌است. این بازی برای نخستین بار توسط ویلیام وب الیس در مدرسه راگبی انگلستان انجام گرفت.

فوتبال بانوان:

نخستین بازی فوتبال بانوان در سال ۱۸۹۵ در انگلستان انجام گرفت که در آن بازی لندن شمالی با نتیجه ۱-۷ لندن جنوبی را شکست داد. در سال ۱۹۲۰، نخستین بازی بین‌المللی فوتبال بانوان انجام گرفت که در آن بازی باشگاه فوتبال بانوان دیکر و تیم ملی فوتبال بانوان فرانسه صورت گرفت که فرانسه ۰-۲ شکست خورد. در همین سال، بیشترین تماشاگر فوتبال بانوان (۵۳،۰۰۰ تماشاگر) تاکنون به تماشای بازی باشگاه فوتبال بانوان دیکر و باشگاه فوتبال بانوان اس‌تی هلن نشستند. تیم بانوان دیکر در این بازی ۰-۴ پیروز شد.

هرچند که فوتبال بانوان در سده بیستم میلادی و امروزه به محبوبیت‌های بسیاری دست پیدا کرده است، همیشه زیر سایه فوتبال مردان بوده و بانوان بر این باورند که فوتبالشان باید با فوتبال مردان برابر باشد. این رویداد که ورزش مردان و بانوان برابر باشد، احتمال دارد به‌زودی در ورزش‌هایی مانند هندبال، والیبال و تنیس رخ دهد، اما این رویداد در فوتبال غیرممکن به نظر می‌رسد. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات فوتبال بانوان روحیه خشونت‌آمیز آن است؛ به‌ویژه هنگامی که قواعد و قوانینی برای فوتبال تعریف نشده بود. حتی امروزه، با همه قوانین عادلانه بازی این مشکل به‌طور کامل حل نشده است. با شکل‌گیری اتحادیه فوتبال انگلستان در سال ۱۸۶۳، مجموعه قوانین استانداردسازی شدند و خشونت در زمین ممنوع شد. هم‌اکنون تیم ملی فوتبال بانوان ایالات متحده آمریکا در رتبه ۱ یک تیم‌های ملی فوتبال قرار دارد. در المپیک سال ۱۹۹۶، فوتبال بانوان به برنامه المپیک افزوده شد. تیم ملی فوتبال بانوان ایالات متحده آمریکا چهاربار در سال‌های ۱۹۹۶ در آتلانتا، ۲۰۰۴ در آتن، ۲۰۰۸ در پکن و ۲۰۱۲ در لندن موفق به کسب مدال طلا شدند. بانوان آمریکا در بازی پایانی المپیک ۲۰۰۰ در سیدنی، از تیم ملی فوتبال بانوان نروژ شکست خوردند و کسب مدال نقره نائل آمدند.

پایان

